

中央民族大学国家“十五”“211工程”建设项目

ཐུབ་བསྐྱེད་ཐུབ་ཚོགས་ཀྱིས་བཅུ་མཁུ་

བོད་རིག་པ་སྐྱེ་བ་ཤད།

མི་རིགས་དཔེ་སྟུན་ཁང་།

中央民族大学国家“十五”“211工程”建设项目

ཐུབ་བསྟན་ཕུན་ཚོགས་ཀྱིས་བཅམས།

བོད་རིག་པ་ལྟེན་བཤད།

མི་རིགས་དཔེ་སྟུན་ཁང་།

图书在版编目(CIP)数据

藏学概论:藏文/土登彭措著. -北京:民族出版社,
2007.5

ISBN 978-7-105-08306-0

I. 藏… II. 土… III. 藏学-概论-藏语 IV. K821.4

中国版本图书馆 CIP 数据核字(2007)第 074113 号

民族出版社出版发行

(北京市和平里北街 14 号 邮编 100013)

<http://www.mzpbs.com>

北京艺辉印刷有限公司

各地新华书店经销

2007 年 9 月第 1 版 2007 年 9 月北京第 1 次印刷

开本:850mm×1168mm 1/32 印张:9.5

印数:0001-2000 册 定价:15.00 元

ISBN 978-7-105-08306-0 /K.870(藏 116)

(藏编室电话:64275311 藏文发行科电话:64227665)

ཚེ་མཆོག་འགན་འཁུར་བ། ལྷ་པ་མ་ཚོང་མཚོ།
 责任编辑：卓玛青措

ལྷོ་ཁྱེད་ཀྱི་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ།

ཚེ་མཆོག་	ལྷོ་ཁྱེད་ཀྱི་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ།
ཀྱི་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ།	ལྷོ་ཁྱེད་ཀྱི་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ།
འཁུར་བ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ།	ལྷོ་ཁྱེད་ཀྱི་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ།
གནས་ལྷོ།	ལྷོ་ཁྱེད་ཀྱི་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ།
ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ།	100013
འཁུར་བ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ།	010 - 64227665
ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ།	ལྷོ་ཁྱེད་ཀྱི་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ།
ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ།	ལྷོ་ཁྱེད་ཀྱི་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ།
ལྷོ་ལྷོ།	850mm × 1168mm 1 / 32
ལྷོ་ལྷོ།	9.5
ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ།	2007ལོའི་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ།
ལྷོ་ལྷོ།	2007ལོའི་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ།
ལྷོ་ལྷོ།	0001 - 2000
ལྷོ་ལྷོ།	ལྷོ་ལྷོ་15.00

ISBN 978 - 7 - 105 - 08306 - 0 / K. 870(ལྷོ་116)

中央民族大学“十五”“211工程”学术出版物编审委员会

主任委员：陈理

副主任委员：郭卫平

委员：王锺翰 施正一 牟钟鉴 戴庆厦 杨圣敏 文日焕
刘永佶 李魁正 朱雄全 宋才发 冯金朝 邓小飞

ཚུན་འགྲོའི་གཏམ།

གདོད་མའི་ནགས་ཚལ་སྐྱེས་པའི་ཕ་བྱིམ་འཛིན། །
ཡངས་པའི་ས་གཞིར་མཛེས་པའི་དོ་ར་བསྐྱུན། །
རྩུན་པོའི་པང་དུ་ཞིང་འགྲོག་སོན་མ་སྟེལ། །
གངས་ཅན་འགྲོ་བའི་མེས་པོས་རྒྱུངས་འདི་སྐྱོང་། །

བཅན་པོའི་མནར་གཅོད་དཔའ་བོའི་དཔུང་གིས་བཏུལ། །
ཉམ་ཚུང་འབངས་ལ་རང་དབང་ཐབས་ལམ་སྟོན། །
སྤྱ་རྒྱལ་བོད་ཁམས་བཀའ་ཡི་བྲིམས་ཀྱིས་བསྐྱུངས། །
གཉའ་བྲི་བཅན་པོའི་མཛད་རྗེས་སྐྱེན་མེད། །

འདི་ཕྱིའི་སྐྱབས་གནས་གཡུང་དུང་བོན་ལ་བཅོལ། །
སྲིད་པའི་བདེ་སྤྱད་འབྲུང་བཞིའི་གཏོ་ཡིས་བཅོས། །
སྐྱེན་ཚེས་ལ་སོགས་རིག་པའི་གཏེར་ཁའོལ། །
ཞང་བོད་མཁས་པའི་བཀའ་དྲིན་ནམ་ཡང་དྲན། །

མཁས་པའི་ཐབས་ཀྱིས་བོད་ཁམས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེལ། །
དྲག་པོའི་དཔུང་གིས་མཐའ་བཞི་དབང་དུ་བསྐྱེས། །
སྐྱེན་པའི་གྲགས་པས་གོ་ལའི་བྱོན་འགོངས་པའི། །

དཀར་ཆེན་གྱི་མཚན་མོག་

- ལྷོ་དྲུག་པོ། ལོ་དེ་ལོ་ལ་དྲུག་ལོ་དེ་ལོ་ལྷོ་ལོ་ལོ་ལྷོ་དྲུག་པོ་ ..... (1)
- ས་བཅད་དྲུག་པོ། ལོ་དེ་ལོ་ལ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ ..... (1)
- ས་བཅད་གཞིས་པ། ལོ་དེ་ལྷོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ ..... (5)
- ལྷོ་གཞིས་པ། ལོ་དེ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ ..... (7)
- ས་བཅད་དྲུག་པོ། ལོ་དེ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ ..... (7)
- ས་བཅད་གཞིས་པ། དེ་དེ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ ..... (10)
- ལྷོ་གཞིས་པ། ལོ་དེ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ ..... (26)
- ས་བཅད་དྲུག་པོ། ལོ་དེ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ ..... (26)
- ས་བཅད་གཞིས་པ། ལོ་དེ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ ..... (31)
- ལྷོ་བཞི་པ། ལོ་དེ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ ..... (37)
- ས་བཅད་དྲུག་པོ། ལོ་དེ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ ..... (37)
- ས་བཅད་གཞིས་པ། ལོ་དེ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ ..... (41)

ས་བཅད་གསུམ་པ། བོད་མིའི་མིང་འདོགས་རྒྱུ་ལ་སྐོར་བཤད་པ།
..... (44)

ས་བཅད་བཞི་པ། བོད་མིའི་རྒྱུ་ཚོགས་སྤྱི་མཁའ་ལུགས་སྐོར་བཤད་པ།
..... (48)

གཅིག འཕྲོག་པའི་ས་ཚོད།..... (48)

གཉིས། བོད་མིའི་རྩོད་རྒྱུ་རི་སྤྱི་མཁའ་ ..... (51)

གསུམ། འཕྲོག་པའི་རྩལ་སྤྱི་མཁའ་ ..... (54)

བཞི། བོད་མིའི་རྒྱུད་དང་ཁ་ལ་རྒྱ། ..... (55)

ལྷ། བོད་མིའི་རྣམ་འཇུག་རྒྱུ་ལ།..... (56)

རྒྱལ། བོད་མིའི་རྣོགས་པོ་མཚན་འཕྲ། ..... (61)

ས་བཅད་ལྔ་པ། བོད་མིའི་རྒྱུ་ཚོགས་སྐོར་བཤད་པ། ..... (64)

གཅིག བོད་མིའི་རྒྱུ་ཚོགས་བཤད་པ།..... (64)

གཉིས། བོད་མིའི་ལོ་ས་ཚོགས་བཤད་པ།..... (65)

ས་བཅད་རྒྱུ་པ། བོད་མིའི་རྒྱུ་ཚོགས་སྐོར་བཤད་པ། ..... (67)

གཅིག བོད་རྒྱུ་ཚོགས་པ། ..... (67)

གཉིས། བོད་ལྷུ་ལ་རྒྱུ་ཚོགས་ལྷོ་གྱི་རྒྱུ་ཚོགས་གཞན་ཞིག ..... (69)

གསུམ། ལྷུ་ལ་སོ་སོའི་རྒྱུ་ཚོགས། ..... (70)

ས་བཅད་བརྒྱུ་པ། བོད་མིའི་རྣམ་འཇུག་ལོ་རིགས་བཤད་པ།..... (72)

གཅིག ཚོ་ལོ།..... (72)

གཉིས། མིག་མངས། ..... (72)

གསུམ། དགུ་འབྲིག ..... (73)

བཞི། རྒྱལ་པོ་གཡག་ར་དང་རྒྱལ་པོ་ད་རྒྱལ།..... (73)

ལྷ། ལོ། ..... (73)

རྒྱལ་བཀའ་སློང་། ..... (74)

བུའུ། བཀའ་གྲིག་ལམ་སློང་།..... (77)

བུའུ། ཚི་འཕེན་ལ།..... (81)

དུལ་ རྒྱུ་དང་འཕྲི་བ།..... (83)

ས་བཅད་བུའུ་ལ། བོད་མིའི་དྲུང་ཚོས་སློང་བཤད་ལ། ..... (85)

ལེ་ལྷན་ལ། ཞིང་འབྲོག་སོ་ནམས་ལྷི་བཤད།..... (90)

ས་བཅད་དང་པོ། བོད་མིའི་ཞིང་ལས་སློང་བཤད་ལ། ..... (90)

ས་བཅད་གཉིས་ལ། བོད་མིའི་འབྲོག་ལས་སློང་བཤད་ལ།..... (93)

ལེ་ལྷན་གྲན་ལ། བོད་རྒྱུ་ཚོས་ལྷན་གྲན་ལྷི་བཤད། ..... (98)

ས་བཅད་དང་པོ། བོད་པོའི་ཚོས་ལྷན་གྲན་སློང་བཤད་ལ། ..... (98)

གཅིག་གཞི་གྲོ་མའི་བོན་ཚོས། ..... (98)

གཉིས་གཞི་གྲོ་མའི་བོན་ཚོས། ..... (101)

ས་བཅད་གཉིས་ལ། བྱང་པའི་ཚོས་ལྷན་གྲན་སློང་བཤད་ལ། ..... (111)

གཅིག་བྱང་པ་མང་ས་རྒྱས་པའི་ཚོས་ལྷན་གྲན་ལྷི་
མཚན་གཞི། ..... (111)

གཉིས་བྱང་པ་མང་ས་རྒྱས་པའི་ཚོས་ལྷན་གྲན་ལྷི་ལ།..... (129)

ལེ་ལྷན་བུའུ་ལ། བོད་རྒྱུ་ཚོས་གནས་དང་ཚན་པའི་གྲི་བཤད།
..... (140)

ས་བཅད་དང་པོ། བཟོ་རིག་ལག་ཚལ་སློང་བཤད་ལ།..... (140)

གཅིག་མཚོ་གཞི་བཟོ་རིག་ ..... (141)

གཉིས་བཟོ་རིག་སལ་ལ།..... (146)

ས་བཅད་གཉིས་ལ། གསོ་རིག་དང་རྒྱུ་དངོས་སློང་བཤད་ལ། ... (148)

ས་བཅད་གསུམ་ལ། བརྒྱུ་དང་རྒྱ་བཟོ་སློང་བཤད་ལ། ... (153)

ས་བཅད་བཞི་པ། ཚད་མ་རིག་པ་དང་སེམས་ཁམས་རིག་
 པའི་རྫོང་བཤད་པ། ..... (155)

གཅིག་ བེ་ས་ལྷོ་ལྷོ་བཤད་པ།..... (156)

གཉིས། བེ་ས་ལྷོ་དུ་ལྷོ་བཤད་པ། ..... (158)

གསུམ། ལོ་དེ་ས་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་བཤད་པ། ..... (171)

ས་བཅད་ལྔ་པ། འབྲུང་ཚེས་དང་གནམ་རིག་རྒྱ་རྒྱ་ཚེས་
 རྫོང་བཤད་པ། ..... (176)

ས་བཅད་དྲུག་པ། ལྷོ་གར་རྫོང་དབྱེད་སེམས་བཤད་པ། ..... (181)

གཅིག་ ལྷོ་དང་མ་ལྷོ་ལྷོ་བཤད་པ། ..... (181)

གཉིས། འཆམ་དང་ཞབས་ལྷོ་བཤད་པ། ..... (184)

གསུམ། རྫོང་དབྱེད་སེམས་བཤད་པ། ..... (185)

ལྷོ་བཟང་པ། ལོ་དེ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་བཤད། ..... (187)

ས་བཅད་དང་པོ། མང་འཇམ་དང་འཇམ་གཉིས་རྒྱ་བཤད།
 ..... (187)

ས་བཅད་གཉིས་པ། ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་བཤད། ..... (193)

ས་བཅད་གསུམ་པ། ཚོ་ས་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་བཤད།..... (198)

ས་བཅད་བཞི་པ། ལོ་དེ་ས་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་བཤད།
 ..... (208)

ས་བཅད་ལྔ་པ། ས་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་བཤད།
 ..... (220)

ས་བཅད་དྲུག་པ། བཤག་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་བཤད།
 ..... (225)

ས་བཅད་བདུན་པ། གཙང་པ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་བཤད།

ས་བཅད་གཉིས་པ། ཚོ་རིང་མཆེད་ལྷ། ..... (283)

ས་བཅད་གསུམ་པ། སྲིད་པ་ཆགས་པའི་ལྷ་དགུ། ..... (286)

ས་བཅད་བཞི་པ། འོད་ཀྱི་མཁུར་ལྷ་བརྒྱུ་གསུམ། ..... (287)

ས་བཅད་ལྔ་པ། དཔེ་བཞེན་ཉེར་གཅིག ..... (287)

ས་བཅད་རྒྱུ་པ། བཞོ་ཁམས་འོད་ཀྱི་ལོ་དོ། ..... (288)

ས་བཅད་བརྒྱུ་པ། ལྷག་གཟིག་ལོ་རྒྱུ་ལྷོ་ལྷོ་བཤད་ག
 ..... (289)

ལྷོ་ལྷོ་བཤད། ..... (291)

ལེབ་དང་པོ། བོད་རིག་པ་དང་བོད་ཀྱི་ཤེས་རིག་ གི་ལྟ་དང་པར་བཤད་པ།

སྤྱིར་བོད་ཀྱི་ཤེས་རིག་ཟེར་བ་དེ་དང་དེར་དུས་བོད་རིག་པ་ཟེར་བ་
གཉིས་གོ་དོན་ཅ་བ་ནས་མི་འདྲ་བའི་ཐ་སྐད་རིགས་གཉིས་རེད། འོན་ཀྱང་
དེར་དུས་མུ་སྐད་དུ་藏学 ཟེར་བའི་ཐ་སྐད་དེ་བོད་སྐད་དུ་བསྐྱུར་སྐབས་འགའ་
ཞིག་གིས་བོད་རིག་པ་དང་། འགའ་ཞིག་གིས་བོད་ཀྱི་ཤེས་རིག་ཅེས་སོ་སོས་
གང་འདོད་འདོད་དུ་བསྐྱུར་ཞིང་ཡོད་པ་ནི་བོད་རིག་པའི་ཆེད་རལ་ས་པ་ཡིན་
ཟེར་བ་རྣམ་པ་ཚོས་ཀྱང་། དོན་དུ་བོད་རིག་པ་ཞེས་པའི་དོན་གང་ཡིན་གསལ་
པོར་མ་མཁྱེན་པའི་ཉུགས་སྤེལ་ཏེ། མོ་དོན་ཅ་བ་ནས་མི་འདྲ་བའི་ཐ་སྐད་
གཉིས་ཅི་བདེར་སྤྱོད་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཙམ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར།

ས་བཅད་དང་པོ། བོད་རིག་པ་ ཞེས་པའི་དོན།

དེ་ཡང་བོད་རིག་པ་ཞེས་པ་ནི་རྣམ་དབྱེ་དང་པོ་དོ་བོ་ཙམ་སྟོན་པའི་མིང་
ཡིན། སྤྱིར་བོད་དང་རིག་པ་གཉིས་དོན་གྱི་དོ་བོ་ཙམ་སྟོན་པའི་མིང་གཉིས་
ཀྱང་། འདིར་བོད་རིག་པ་ཞེས་སྟོན་ཅིག་ཏུ་བརྗོད་པའི་ཆེ་དེ་གཉིས་དོ་བོ་
གཅིག་ཏུ་ལྟར་ནས་དོན་གྱི་དོ་བོ་ཙམ་སྟོན་པའི་མིང་དུ་འགྱུར་འགྲོ་ཞིང་ཡོད་པ་

རེད། བོད་ཅེས་པ་འཛམ་གླིང་སའི་ཡང་ཚེད། ཨ་ཤར་ཡའི་གླིང་ཚེན་གྱི་རྩོམ་
 བྱུང་བ་གནས་པ་དང། རྒྱ་ཁྲོན་སྒྲིབ་ལེ་གྲུ་བཞི་མ་ས་ཡ་གཉིས་དང་འབྲུམ་གསུམ་ཟེན་
 པའི་མདོ་དབྱུས་མཚོ་སྐང་གི་ཡུལ་གྱི་འདི་དང། དེ་ལ་འཚོ་རྒྱུ་བྱས་པའི་
 གནའ་བོའི་མི་རིགས་ལ་བོད་ཟེད། རིག་པ་ནི་སྒྲིབ་ལྟོད་དང་ཤེས་པ་ལ་སོགས་ལ་
 མོ་ཡང། བྱེ་བྲག་ཤེས་བྱའི་ཡུལ་གང་ཞིག་གི་མིང་དང་རྣམ་ཏུ་སྦྱར་ཚེ། ཡུལ་
 དེའི་གནས་ལུགས་དང་རོ་བོ་ལ་མོ་ཞིང་ཡོད་པ་སྟེ། དཔེར་ན། བཟོ་རིག་པ།
 གསོ་བ་རིག་པ། རྩམ་འབྲུར་རིག་པ། དངོས་ཁམས་རིག་པ་ལ་སོགས་ལྟ་བུ་
 རྣམས་ཏེ། ཤེས་བྱ་གང་ཞིག་གི་དོན་གྱི་རོ་བོ་ཙམ་རྣམས་པའི་མིང་འཇུག་ རིག་
 གཞུང་ཞིག་གི་མིང་ཏུ་འབྲུར་འཕྲོ་ཞིང་ཡོད་པ་རེད་ལ། དེ་ནི་མི་རྣམས་ཀྱིས་
 སློབ་གཉེན་དང་ཞིབ་འཇུག་བྱ་ཡུལ་ཞིག་རེད། དེ་ལ་ཞིབ་འཇུག་བྱེད་མཁུ་
 བྱི་འཕྲོ་བ་མའི་རིགས་ཡིན་པ་གཞིར་བཞག་ ལུག་མོང་མ་ཡིན་པའི་སློབ་ཤོས་ཀྱི་
 ཚལ་དང་རྣམ་པ་ཞིག་དགོས་ཏེ། དཔེར་ན་འཕྲོ་བ་མའི་རིགས་ཀྱི་ཡུལ་སྲོལ་
 དང་སོམས་གཤེས། ཤེས་རིག་དང་རིག་གཞུང་རྣམས་ཐོག་མར་སྲོལ་གཏོད་
 བྱེད་མཁུ་གཏོད་མའི་མི་རྣམས་ཡིན་གྱུང། དེ་ནི་རང་བྱུང་གི་ཁོར་ཡུག་དང་
 ལྷན་ཅིག་ཏུ་འཕེལ་བྱས་བྱུང་བ་ཞིག་ཡིན་པ་ལས་ཚམས་རིག་གིས་ཞིབ་འཇུག་
 བྱས་ནས་བྱུང་བ་ཞིག་མ་རེད། འོན་ཀྱང་སྒྲིབ་འབྲུང་གི་མི་རྣམས་སློབ་སློབ་ས་
 དང་ཤེས་རབ་འཕེལ་བྱས་བྱུང་བའི་སྐབས་སུ། སློབ་ཕྱོད་མེས་པོ་རྣམས་ཀྱིས་
 སྲོལ་གཏོད་བྱས་པའི་སོམས་སྲོལ་དང་ཐབས་ལམ་དེ་དག་གི་ཚེས་ཉིད་ལ་བརྟུག་
 དབྱེད་དང་ཞིབ་འཇུག་བྱས་ཏེ། འབྲུང་འབྲུར་འཕེལ་བྱས་ཀྱི་ཚེས་ཉིད་བཅའ་
 བཀས་ཚམས་རིག་གི་རིག་གཞུང་ཚགས་པ་རེད། ལྷག་པར་ཏུ་འཕྲོ་བ་མའི་
 རིགས་ཀྱི་ཡོང་ས་དང་འཕྲོ་བྱུང་ས་ཀྱི་ཚེས་ཉིད་བཅའ་བའི་རིག་པ་སྟེ། རྒྱ་སྐད་

གི་ཡུལ་གྱི་བྲག་པ་ཞིག་ཡིན་དགོས་ལ། དེ་ལ་ཞིབ་འཇུག་གནང་ནས་བོད་ཀྱི་ལོ་
 རྒྱུས་དང་གནས་ལུགས་བཅས་ལ་མཁས་པ་རང་ཚགས་པར་བོད་རིག་པའི་ཚེད་
 རམས་པ་ཟེར། སྤྱིར་བཏང་ཡར་རྒྱས་ཅན་གྱི་ལུང་པ་ན་གནས་པའི་མི་རྣམས་
 གྱིས་རྗེས་ལུས་གྱི་ལུང་པ་ལ་ཞིབ་འཇུག་གཉེན་ཅིང། ར་ཡུལ་དེ་དང་འདི་འཇམ་མི་
 རིགས་དེ་དང་འདིའི་རིག་པ་ལ་བྱང་རྒྱུ་པའི་མཁས་པ་ཡིན་ཞེས་སྒྲོགས་པ་ནི་
 ལུབ་སྒྲོགས་པའི་ལུགས་སྤྲེལ་ཏེ། ལུབ་སྒྲོགས་པའི་མཁས་པ་ཚེན་པོ་རྣམས་
 གྱིས་ནང་དུ་བོད་རིག་པའི་ཚེད་རམས་པ་དང། རྒྱ་རིག་པའི་ཚེད་རམས་པ་ལ་
 སོགས་པ་མང་པོ་ཡོད་ཀྱང། ར་དབྱིན་ཇི་རིག་པ་དང་ཨ་རིའི་རིག་པ་ལ་
 མཁས་པ་ཡིན་ཟེར་མཁན་རྩ་བ་ནས་མ་མཐོང། དེ་བཞིན་དུ་རྒྱ་ནང་གི་མཁས་
 པ་རྣམས་གྱི་ནང་དུ་བོད་རིག་པའི་ཚེད་རམས་པ་ཟེར་མཁན་མང་པོ་ཞིག་ཡོད་
 ཀྱང། ར་རྒྱ་རིག་པའི་ཚེད་རམས་པ་ཟེར་མཁན་གྱི་མི་ཞིག་མཐོང་མ་ཚུངས།
 དེས་ན་བོད་མིའི་ནང་དུ་བོད་ཀྱི་ཤེས་རིག་ལ་མཁས་པའི་ཚེད་རམས་པ་མང་པོ་
 ཞིག་ཡོད་པ་དོན་ལ་གནས་ཀྱང། བོད་མི་ལ་བོད་རིག་པའི་ཚེད་རམས་པ་ཟེར་
 བ་ནི་རྟ་ཡི་མཁོ་ལ་གཡག་གི་རུ་བཅུགས་པ་དང་མཚུངས་སོ། ། བོད་མི་ཞིག་
 ཡིན་ཅིན་རང་རང་སོ་སོའི་རང་གཤེས་ཀྱི་འཚོ་བའི་ཉམས་སྦྱོང་རང་བཞིན་རྩན་
 སྐྱེས་སུ་གནས་ཡོད་པའི་སྐབས་ཀྱིས་བོད་ཀྱི་རིག་གནས་དང་འཚོ་བའི་རང་
 མཚན་དངོས་ཉམས་སུ་སྦྱོང་མཁན་ཞིག་རེད། མི་རིགས་གཞན་པ་བོད་རིག་
 པ་ལ་མཁས་ཚེན་གང་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ཀྱང་བོད་ཀྱི་རིག་གནས་དང་འཚོ་བའི་རྒྱ་
 མཚན་གྱི་རྣམ་པ་ཅམ་ཉམས་སུ་སྦྱོང་བ་མ་གཏོགས། རང་མཚན་ནམ་ཡང་
 ཉམས་སུ་སྦྱོང་བུ་བྱེད་པ་མ་རེད།